

Józef Borzyszkowski

Ò familëji kaszëbsczi stegnie ksãdza Antóna i Szkólnégò Alekségò - bracynów Peplińsczych

---

Acta Cassubiana 7, 47-54

2005

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Józef Borzyszkowski

Ò familëji i kaszëbsczi stegnie ksãdza Antóna i szkólnégò Alekségò – bracynów Peplińsczych

Sp. ks. Antón Peplińsczi (1918–1995) to kaszëbsczi pòeta i kòmpòzytor, piesniòrz, piesniòdzejòrz, a przede wszëtczim ksãdz: wikari i katecheta w Chònicach, a przez wiele lôt jegòmòsc – nôpiewi w Pawlowie kòl Chònic, pòtemù w Czòmowie kòl Tornia i na kùncu, òd 1983 roku, w Mscëszejcach, gdzie ùmarł i je pòchòwany. Ò jegò žëcym i dokòzach mòżemë czëtac w *Bedekerze kaszëbsczim Różë Òstrowsczi i Izabellë Trojanowsczi*, jak též Tadeùsza Bolduana¹. Òsobny part jemù pòswiãcony nalëzemë midžë jinszima w *Historii lëteraturë kaszëbsczi* Ferdinanda Neureitera, gdzie jegò lëteracczim pòrtretã zaczinô sã dzél ti ksążczi zatitułowóny *Wojna i okres powojenny*².

Wiemë, że Antóni ùrodzył sã 26 lžëkwiata 1918 roku w Wiòldzim Klinczu kòl Kòscérznë w familëji gbùra Piotra i Justinë ze Schroedrów rodem z Kłãczna w bëtowsczych stronach. Jegò pòłbracyna to Stach Schroeder – szkólny z Kłãczna, chtërnégò òjc zdžinął scãti topòrà w Moabice, w czas II swiatowi wòjnë, za to, że bël Pòlòchã, a jakno òbywatel III Rzeszë z Pòlskã – pòlsczim wiwiadem – miòł kòntaktë, czegò mù hitlerze ni mòglë darowac. Dëch kaszëbskò-pòlsczi bël i je do dzys mòcny westrzód Schoederów i Leszczińsczych.

Mùszimë i dzys pamiãtac, ze mëma ks. Antóniégo ò szkólnégò Aleksego, jak żeniã sã z Piotrem Peplińsczim, bëła ju gdowã i mia karno dzecy. Wszëtkò to klarownie wëtlomaczël, òpisòł w *Mòji drodze kaszëbsczi* przed czilenòsce latama Aleksy. W tim dokòzu-dokumeńce, chtërn, móm nõdzejã, że z czasã windze též na sjat drëkã, zarò na pòczãtkù czëtómë:

---

¹ Zob. R. Ostrowska i I. Trojanowska, *Bedeker kaszubski*, wyd. II, Gdańsk 1974, wyd. III, Gdańsk 1978, s. 314-314 oraz T. Bolduan, *Nowy bedeker kaszubski*, Gdańsk 1997, s. 269-271 i wyd. II, Gdańsk 2002, s. 330-331.

² F. Neureiter, *Geschichte der kaschubische Literatur*, München 1978 i 2. verb. u erw. Auflage, München 1991 – w tłum. M. Boduszyńskiej-Borowikowej, *Historia literatury kaszubskiej*, Gdańsk 1982, s. 234-236.

„Ûrodzył jem sã 26 gromicznika 1921 rokù jakò Kaszëba, co móm sobie za zaszcit. Mòje zëcé je tak prosté i banalné, że ni ma co czekawégò òpisowac. Zresztã z kòżdégò zëcégò lëdzcégò dalobë ksążkã, a w ni mòznabë nalëzc cos interesujacégò, czejbë chòdzyło ò scëslotã. Chòc przezëcò wiele ni ma, ale wrażeń wiedno mòznabë znalëzc. Czedës Gùczów Mack pisòł, że czej sã ùrodzył, to bël tak pòjãtny, że mógł zarò płakac. Smiëch smiëchem, ale mùszã zaznaczëc pròwdã, że jò ani płakac ni mógł. Ûrodzył zem sã nieprzitomny, òdsebnny, że doktór jaczi do mëmci przëjachòł, mùszòł mie dlugò zëwic. Ten doktór nazëwòł sã Pelowsczi, a bël pòdobno fest grëbi i łączny. Jesz dzysò dzyw mie bierze, że przë mòji niemùtlewòscë doziwóm bliskò sédemdzesãt lat, a z tima co jò chòdòł do szkòł, je ju baro mało na sjece. A że jò przë słabim zdrowiu tak sã jesz czëjã, to le je tajemnota Bòskò. Uwòzóm dzysò na swòje zdrowié. Stroniã òd alkòhòlu i nikòtinë. Ale pròwdã mùszã rzec, że przed wòjnã jò wëpròbòwòł rozmajiti zòrt plëw ze stodołë. Mój tatk mie nie zakòzywòł krãcëc cygaretów z plëw czë torfù, bò so pewno mëslòł, że przë krëjamnoscë mógłbëm co wëczadzëc. Kòzòł mie so w czeszëñ plëw przëniesc i doma zapòlëc. Nieròz sã robiło i tobakã. Z mòjim kòmplem Jan-kem më so nima naceszëlë, nakaszlëlë i naczichëlë, jaż w starszim wiekù ten zwëk nas minãł.

Mòja rodzynnò wies to Wiòldzi Klincz kòle Kòscérznë. Mòji rodzycë Pioter i Justina z domù Schoeder (òwdowiało Leszczińskò) bëlë gbùrama. To gòspòdarztwò przedelë i w maju 1922 rokù kùpilë w Lësniewie kòle Srakòjc. Matka pierszi róz òżenia sã w Klącznie w 1901 rokù z Francyszkiem Leszczińszcim z Kruszinia. Pòdajã naszë rodzenstwò:

Anna L. ùr. 7.07.1902 r.

Bolesław L. ùr. 7.01.1904 r.

Zofia L. ùr. 21.02.1907 r.

Władysław L. ur. 7.06.1909 r.

Franciszek L. ùr. 7.10.1911 r.

Jan L. ùr. 3.07.1913 r.

Helena L. ùr. 1914 r. (ùmarła dzeckem)

Antoni P. ùr. 26.04.1918 r.

Aleksy P. ùr. 26.02.1921 r.

Wanda P. ùr. 8.11.1924 r.

Leszczińscë sprowadzëlë sã z Klińcza w 1912 rokù. W 1905 rokù gòspòdòrz pòdł na wòjnie. Na początkù lipca 1917 r. matka òżenia sã z tatã, co téz pòchòdzył z Klączna, ale ùrodzony 8.09.1881 w Stoltmanach. Matka sã ùrodza 6.06.1878 r. w Kòsobùdach kòle Brus. Małò cekawòstka. Pierszi ji chłop miòł ùrodzënë 8 grudnia, a nasz òjc 8 wrzesnia, òbaji w ùroczëstoscë marijné. Co do naszégò pòchòdzënkù, zaznòczóm, że w Kòsobùdach na pùstkach sa nasi krewny Schroedrze, w Kruszinu Leszczińscë, a w Klącznie Schroedrze i Peplińscë. Brat nasi matezi, Antóni

Schroeder za pòlonijną dzalalnosc i bûdowã pòlszczi szkòlë bël w wòjnie skòzany na smierc i scãti w Moabice. Òstawił bialkã i jedenòscë dzecy (sédem sënów i szterë córczi). Chrzestnym òstatnegò dzecka bël kònsul pòlszczi w Berlinie ò jimieni Heliodor (nazwëska nie znajã)³. Dzecë stracëlë òjca, ale wszëtczë przeżëlë wòjnã. Jich gòspòdarstwò miało 107 ha i szło pòd reformã (na òdzëskónëch wëzi 100, a w Stòri Pòlsce wëzi 50 ha). Z tëch 11 dzecy troje szło na zachód. Na mòli resztówce òstól Wiktór (toni ùmarł, bël bez nóg, na wòzku). Ten Wiktór pò wòjnie jiscël sã do mie na tã pòlską kòmunã, że òd òdstawionégò skrówka mùszòł jesz placëc na »fundusz zemi«, jak na pòniemiecczim grunice. Rzekł: »Jò mòm ò co sã gòrzëc na ten pòlszczi rzãd, ale jò do Miemców nie pùdã. Żebë sã bëlë spòdzëlë, to bë chcòc przed wòjnã jaczé òsem hektarów kòmù pòdarowelë, to bë òstalë dzysò na calim«. Kòmantòrz tu nie je pòtrzebny, bò mie sã ju serce kraje. Na tematë Klączna i Szroedrów mòże wiele pòwiedzëc nasz kùzyn Stach Schroeder, chtëren je tam szkòlnym.

Më w Łësniewie na 41-hektarowim gòspòdarstwie lëchò ni mielë, ale ù jinëch nawet strzédnëch gbùrów mòzna bëło i biédã widzec. Sëła robòczò bëła tónò, ni mogłabë bëc drogò przë słabi mechanizacji. Ale pòmimò biédczy lëdzë zëlë wesòlo. Jò po wòjnie jakò szkòlny gòdòł dzecóm, że terò Pòlòcë ni mògã sã bawic za tanië piëndze, a dówni nie wëdëlë grosza a sã ùsmielë i ùbawilë. Przë rëczny robòcë, czë to przë grabieniò, czë na régach przë kòpaniò bùlew szlë le spiëwë, plotczy, szpòrtë i smiëchë. W zëmie sąsedzë sã zbiërelë do skùbaniò piór abò do krajaniò kapùstë... ” – tëlë Aleksy⁴. Mòm nòdzejã, że chto chcòł, to ju kapùsta mò zakiszoné. Le mùszã dodac, że w Mòji drodze kaszëbszczi Alekségò je dosc tëlë ò codniowim žëcym Kaszëbów – przed wòjnã, w czas wòjnë, a tész po wòjnie – za kòmunë, czej òn sòm bël szkòlnym.

Aleksy do pòwszechny szkòlë chòdzył w Łësniewie w latach 1928–1935. Czas wòjnë spãdzël doma na gbùrtwie. Pò wònie Antóni pòszedł do seminarium w Pelplinie, a Aleksy do gimnazjum, do Bëtowa. Swòje bëtowsczë lata, a tej 27-latnò robòta szkòlnégò òpisòł dokłãdno w *Mòji drodze kaszëbszczi*. Je to dzël historii PRL-ù, w chtërnym kaszëbizna dzãka tész Peplińsczim žëła nié le doma, ale kãsk nawetka w szkòle czë plebanii.

Òsoblëwã òazã kaszëbiznë bëła bez prawie 20 lat plebaniò w Czòrnowie kòl Tornia, gdzie pòwstałë nòpiãkniészë wiërtzë ë piesnie ks. Antóniégò i gdzie miòł òn familëjã ë gòspòdarka jak niejeden gbùr kaszëbszczi. Razã z nim mieszkãł tam dwie sostrë – Anusia Leszczińskò i Wanda Peplińskò – i gòspòdëni, a jesz dzecë òd brata Frãcyszka, chtëren zdżinał w wipòdku, westrzód chtërnëch bëła i Celina, a gdzie doszedł na reńtã Aleksy.

³ Heliodor Sztark (1886–1969), pòlszczi diplomata, przed wòjna midzë jinszima w Kòlonii, Leningradze, Szczecënie, a w czas wòjnë w Pittsbùrgù w ÙSA.

⁴ Całosc – kopia – w archiwùm autora.

Ò klimace i familëji ks. Peplińszégò i szkólnégò Alekségò w Czôrnowie ë Mscëszejcach napisôł jem pò smiercë ks. Antóniégò w „Pòmèranii”.⁵ W Czôrnowie biwôł m.jin. Èdk Pùzdrowsczi, czedë mieszkôł jesz w Bidgòszczë. Òn téz napisôł malinczé „pòsłowie” do pierwszégò tomikù wierzctów ks. Antóniégò pt. *Niech szëmi las*, wëdónégò bez part gduńsczi ZK-P w 1973 r.⁶ Je w nym tomikù jeden z pierwszëch wierzctów ks. Antóniégò pt. *Na czôłnie* (s. 15) z 1944 r. – jaczi më wszëcë bë mielë zaspiewac:

*Pòrenny wiëw sã zriwô
I szëmi cëmny las,
A jô na czôłnie biwóm
Bò do òdjazdë czas.
A czôłn mój to na walë
Jak serce skôcze mie,
I plënie w cedzy dôlë
Dze mie tak bãdze zle.
Ju plëna jô w cëdzëznã
I żegnóm miłi kraj...
Czë ùzdrzã zôs òjczëznã,
Ten nòrcëk mój, le mój!
Ju zgùbilë me òczë
Òjczësti starków brzég
I nie wiëm, czëj òbòczã –
Czëj zòdzel zmieni biég.
1944 r.*

W Czôrnowie pisôł téz Aleksy!

W dodomù Peplińszich – w Czôrnowie ë Mscëszejcach – wiele bëło mùzyczi ë spiewów. Ks. Antóni grôł na gitarze; baro chatno téz zapuszczôł grającã szafã, chtërna dzys stoi gwës ù Rubinów w Żukòwie⁷. Òsoblëwie wiele spiewało sã w czas Gódów. Stądka téz baro wiele kaszëbszczich kòlãdów i gòdowëch spiewów wëszło spòd serca ks. Antóniégò⁸.

⁵ J. Borzyszkowski, *Wspomnienia o ks. Antonim Peplińskim 1919-1995*, „Pomerania”, 1995, nr 11. Zob. téz autora biogram ks. Antoniego w: *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego*, Suplement II, pod red. Z. Nowaka, Gdańsk 2002, s. 212.

⁶ A. Pepliński, *Niech szëmi las*, Gdańsk 1973, s. 23. Ò zëcym ë dokòzach Antóniégò napisôł téz kãsk Jan Drzeżdżón [w:] *Współczesna literatura kaszubska*, Warszawa 1986 (ind.).

⁷ W szafie ti bëła wiedno ksaga gòscy, w chtërny nalazło sã wiele cekawëch wpisów ë sztëczków z gazetów, òsoblëwie z tekstama ò gòspòdòrzach czôrnowszczi plebanii.

⁸ Òbòcz *Kaszëbsczë kòlãdë ë gòdowë spiewë*, Zebrôł ë oprac. W. Kiersten ë L. Roppel, Gdańsk 1982.

Czas, lata w Czôrnowie nie bëłë letczé dlô ks. Antóniégo, chtëren bëł kășk na ôkù ë zăbach biskupa i kùrii, jakno dzejôrz „Caritasu”. Wiele razé pisôł òn prosbë ò przeniesenié na Kaszëbë, do chtërnëch baro tesknił. Z ti tesknotë równak pówstałë nôpiăkniészé jegò wiérztë, a jesz piăkniészé piesnie, ò chtërnëch niejeden nie-douczali czë uczeni mészli, że są lédowé. Midzë jinszima nôbardzi pòwszechnô to: „*Kaszëbë wòlają nas*”, jak téz ta rozslôwiônô bez „Mòdrôków” z Parchòwa – sp. Bòlesa Strojka z Nòklë: „*Żebë wrócył ten czas*”. Ò tëch piesniach, kòmpòzycjach, ò dokôzach ks. Antóniégo ju Édk Pùzdrowsci rzekł jak ò dokôzach jinszégò pisôrza słowama – „wiersze proste jak życie”, a trzeba dodać, że jegò piesnie téz piăkné jak zécé, prôcëm wszëtczim zlim dëchóm, chtërnëch na Kaszëbach dosc tëlé⁹.

W Mscëszejcach ks. Antóni nabrôł nowé mòce ë dëcha. Biwôł chătno nie le w Łączinszi Hëce, gòscël wiele ù se; wespòldzejôł z jinszima, òsoblëwie w parafii, chòcbë z rzezbiorka ptòszków Martą Łacką¹⁰. Z czasã òdprawiôł téz tak pòzwóné kaszëbsczé msze sjăté, do chtërnëch do kuńca przekonóny nie bëł, bò jak gòdôł, wiele lédzy nie znało i nie rozmiało kaszëbiznë lëtracczi, òsoblëwie ks. F. Grëczë, co bëło téz cëzé dlô wikszoscë ksăzi. Z wdzãcznotą pamiătają lédze mszã, jaką òdprawił w intencji ks. pastora Szimóna Krofeya w kòscele grekò-katolëcczim w Bëtowie.

Mscëszejce stałë sã môlem, gdzie nôwicy twòrzël, pisôł pò pòlskù czë pò kaszëbskù na domòwi wiészci ùzëtk, òsoblëwie sztëczy teatralné, widzawiszcza z „Jasëlkama kaszëbsczima” na czele, emerit, szkólny Aleksy¹¹. Jegò „Jasëlka”¹² i jiné sztëczy bëłë wëstawioné tam w Mscëszejcach, w Gòwidlënie, Serakòjcach. Tak jak dlô ks. Antóniégo redotą bëła praca magisterskô w Slëpskù ò jegò dokôzach, napisônô bez còrkã Fòrmelów òd „Lewina”, tak dlô Alekségò jinszò magisterka ò jegò „Jasëlkach” na uniwersitece w Łodzy.

Òsoblëwim, pòzytywnym katalizatorã na kaszëbsczzi stegnie Alekségò stało sã sprowadzenié do Mscëszejców, dzăka ks. Grëczë i jinszim drëchóm, kășk na głową ks. Antóna, chòrégò inwalidã, równak mòcnégò jesz dëchã Brunona Richerta¹³. Za jegò doradą Aleksy wicy pisôł, razã z nim i jinszima wicy òrganizowôł kaszëbszczich i jinszëch przedstawieniów i ùroczëstosców, òsoblëwie teatralnëch w kòscele. Jegòmòsc Antóni, chòc kășk słabszi, bëł wiedzno z nima;

⁹ Zob. A. Pepliński, *Kaszëbë wòlają nas*, Gdańsk 1988.

¹⁰ Zob. J. Borzyszkowski, *Ptaszki Marty Łackiej*, „Pomerania”, 1983, nr 11 i *Rzeźbiarka ptaszków*, „Pomerania”, 2001, nr 4.

¹¹ Zob. J. Borzyszkowski, *Z kaszubskiego zaścianka-matecznika. Życie i twórczość Aleksego Peplińskiego*, „Pomerania”, 1990, nr 1.

¹² *Jasëlka kaszubskie* Aleksego zostały wydane w Gdańsku w 1985 r.

¹³ Mòże je ju czas, żebë o B. Richerce, jegò dokôzach redaktorskò-lëtracczich òdbëło sã òsobne seminarium?!

nagrôł téz w nen czas swòje piesnie, a corôz wicy rechòwôł, a i dobrze, na Celinã z Leszczińszich Rubinowã – „Rubinka” – szkólnã w Żukòwie ë czerowniczkã mùzycznégò karna piesni i tuńca „Kaszëbë” z Kartuz.

B. Richert ùmarł òb jesén 1989 r. Ks. Antóni òb lato w 1995. Aleksy wrócëł tej do swòji jizdebci w dodomù w Łësniwie, skądka szlë jegò „Jaselka” i jinsze teatre w malinczi kaszëbszi sjat.

Janina Leszczińskò w krótëchnym dokôzu pt. *Aleksy Pepliński*, napisa:

„Do chwili obecnej Pan Aleksy napisał 30 utworów scenicznych, około 100 gawęd i 200 wierszy w języku kaszubskim i polskim. (...) Wiele utworów scenicznych Pana Aleksiego Peplińskiego zostało wystawionych na Przeglądach Jasełek w Sierakowicach, a utwór »Dzywné wrëje« przez Kaszubski Zespół Teatralny »Bina«. (...) Szkoda, że tak niewiele utworów zostało do tej pory drukowanych. Aby ukazać bogactwo i różnorodność tematyki twórczości Pana Aleksiego, zamieszczam spis jego utworów scenicznych oraz niektóre wiersze”¹⁴.

A oto ów spis:

Utwory sceniczne kaszubskie:

1. Jaselka kaszëbszczé (w 4 aktach, drukowane) – 8.06.1984 r.
2. Dzywné wrëje (w 4 aktach) – 20.07.1985 r.
3. Panëszka (w 5 aktach) – 23.01.1987 r.
4. Pòjmë do Betlejem (jaselka w 2 aktach) – 10.10.1988 r.
5. Cëdówny lôsk (w 4 aktach) – 10.04.1989 r.
6. Złoti bal (w 3 aktach z Epilogiem) – 21.07.1990 – 21.07.1990 r.
7. Kjat paproce (w 3 aktach z Epilogiem) – 11.05.1991 r.
8. Kaszëbskò lekcja (w 1 akcie) 24.04.1992 r.
9. Nasza szopka (jaselka w 2 aktach) – 19.11.1992 r.
10. Pieczelnô narada (w 1 akcie) – 25.10.1993 r.
11. Sobótka (w 1 akcie) – 15.05.1994 r.
12. Gwiôzdkòwi czas (w 1 akcie) – 15.06.1994 r.
13. Nowoczesné jaselka (w 1 akcie) – 15.09.1994 r.
14. Wiliò (w 1 akcie) – 27.10.1994 r.
15. Dwie przãdzòrczi (w 2 aktach z Epilogiem) – 20.01.1995 r.
16. Czarodzejskò żaba (w 3 aktach) – 14.02.1995 r.
17. Dżén Matezi (w 1 akcie) – 03.1995 r.
18. Bëtowsczé stròszczzi (w 4 aktach) – 4.10.1995 r.
19. Sylwester (w 1 akcie) – 8.11.1995 r.

¹⁴ Maszynopis, s. 2 i 3, w zbiorach autora, jak téz Szkoły Podstawowej w Łyśniwie, gdzie w „Kronice szkoły...” je kãsk wicy o robòce szkólnégò Alekségò. Òbòcz téz: J. Mielewczyk, *Aleksy Pepliński do uczniów z Łyśniwa*, „Wiadomosci Sierakowickie”, marzec 2005, s. 23.

20. Przeżëtô bôjka (w 3 aktach) – 8.04.1997 r.
21. Wialdzi Herod (w 2 aktach) – 18.09.1997 r.
22. Królowie jada (w 2 aktach) – 22.09.1998 r.
23. Stôri i Nowi Wiek – 12.10.200 r.

Inscenizacje:

1. Szopka kaszëbskô – 11.1986 r.
2. Herodë – 28.11.1987 r.
3. Zôpustny kón – 28.12.1987 r.
4. Nowòroczné rozgracje – 8.11.1988 r.
5. Trzej królowie – 27.02.1990 r.
6. Stôri i Nowi Rok – 1990 r.

Utwory sceniczne polskie

1. Żaba czarodziejka (w 3 aktach) – 1964 r.
2. U bednarza (w 1 akcie) – 1968 r.
3. Dwie prządki (w 2 aktach) – 1971 r.
4. Królowna Śnieżka (w 5 aktach) – 1984 r.
5. Konstantyn Dominik (w 6 aktach) – 30.06.1988 r.
6. Dzień Matki (w 1 akcie) – 5.04.1992 r.
7. Szopka polska (w 1 akcie) – 28.03.1992 r.
8. Herody (w 1 akcie) – 14.11.1993 r.
9. Gwiazdki (w 1 akcie) – 29.01.1997 r.

W 2004 r. jegò 3 wiersztë ùkòżalë sã w drëkù w t. VII *Borzyszkowy i Borzyszkowscy*, z chtërmëch jeden je pòswiãcony ks. bratu, a drëdzi mò titił *Dżòd*, zòs trzeci – *Do słuńca*.

Do słuńca

*Piãkné stómuszkò, co sjécysz nóm z nieba
i naszą biédną co ògrzëwòsz zemiã,
wzãczny ce baro kòzdi nasz Kaszëba,
co bez ce lëdzcë ni mòże żëc plëmiã.*

*To tã jes darem nôwiãkszim naturë,
jakò bògato stroji wszechsjat całi,
bò piãkné lasë, jezora i górë
bez cebie słuńce bë nóm nick nie dalë.*

*Të dówòsz kòzdi trówce swòje żëcé
na pòziwienie dlò zwierzãt i lëdzy,
tobie sã cesza i stôri, i dzecë,
czë to Kaszëba, czë to człowiek cëzy.*

*Twòje promienie grzeja nasze pòla,
pagórczi, lasë, jezora i rzëczi.
Wszëtkò to twòja wiòlgò mòcnò wòla,
bë bëlë plònë i szlë rë w séce.*

*Tak jak kòt do mie przindze i sã lasy,
tak më sã do ce tulëmë w promienie.
Të jes òd wieków i nigdë nie zgasysz,
żebë òtulic wszëtkò naszé mienié.*

*Codzënnie bùdzysz reno nas ze spikù
i òtuchë dodówòsz do prócë,
a swich dobrodziejstw dajesz nóm bez likù,
z tobą weseli je w polu i w chòcë.*

*To të nóm dówòsz szterë pòrë lata,
a w kòzdi pòrze tak wiele w rokù.
Przez ce z redoscą ùżiwómë sjata
i dzàkujemë tobie w kòzdim krokù.*

*Czë to je knòpik, abò stòri dżada,
co wcąg zaziwò, czë pòli cygaro,
czë mòli dzewùs, abò stòrò baba,
wszëtcë sã ceszą lëdze z żëcò baro.*

*To chwałà słuńca! Më jak twoji dziecë.
I do ce słuńce jò wnoszã te pienia.
A pòczi żëcé jistniec bãdze w sjece,
cebie ùwielbiac bãdą pòkòlenia.*

Czarnowo, dnia 31.07.1965 r.

Ju je nôwëższy czas, żebësmë téż spòsobną chwałã ë wdzãcznosc òkòzale jesz rôz ks. Antóniémù – Stolemòwi z 1988 rokù, a mòże pierwszy tak mòcny rôz, tu w tim môlu, szkólnémù Aleksémù – za jich dokòzë, dobroc ë skromnosc, za wszëtkò, co dobrégò dzàka jim mómë.